

Asepoikkeus kattaa sittenkin kaikki 900 000 reserviläistä – Sisäministeri vastaa hämmennykseen
Heidi Huotilainen Luotu: 9.5.2018 17:23 Päivitetty: 9.5.2018 17:54

Sisäministeri Kai Mykkäsen (kok.) mukaan ampuma-aselain muutoksen esitysluonnoksessa esitetystä reserviläispoikkeuksesta on syntynyt väärinkäsitys reserviläisjärjestöissä. Mykkäsen mukaan poikkeus tulee olemaan mahdollinen kaikille 900 000 reserviläiselle, vaikka järjestöt ovat tulkinneet hallituksen esitystä toisin. – *Tässä on tapahtunut hyvin valitettava väärinkäsitys. En tiedä onko tahallinen vai tahaton mustamaalaus, mutta tämä lakiesitys nimenomaan lähtee toteuttamaan sitä linjaa, joka on hyvässä yhteistyössä reserviläisjärjestöissä puhuttu läpi*, Mykkänen sanoo Uuden Suomen haastattelussa.

Suomen reserviupseeriliiton puheenjohtaja Mikko Halkilahti sanoi maanantaina Uudelle Suomelle, että ennen esitystä käydyt keskustelut sisäministeriön kanssa olivat positiivisempia kuin perjantaina julkituotu esitys. Vielä viime viikon alkupuolella sisäministeriön kanssa oli Halkilahden mukaan ollut puhe, että reserviläisyyden katsottaisiin tarkoittavan kaikkia 900 000 reserviläistä eikä vain niitä, joilla on sodan ajan sijoitus. – Esitys on muuttunut 900 000 reserviläisen kattavaksi toisin kuin yksikään niistä kirjallisista versioista, joita Mikko [Halkilahti] on koskaan ennen nähnyt, Mykkänen sanoo.

– Emme voi kirjoittaa lakiin, että vapautamme 900 000 reserviläistä asedirektiivin velvoitteista. Se kaatuisi EU-tuomioistuimessa, Mykkänen sanoo. Hänen mukaansa perustelut on kirjoitettu esitysluonnokseen siten, että EU-oikeudellisesti voidaan todistaa, että reserviläispoikkeusta käytetään direktiivissä täsmällisesti määrätyllä tavalla yksittäistapauksiin. – Jos perustelutekstin lukee tarkkaan, se on kirjoitettu nimenomaan niin, että pääesikunnalla on mahdollisuus antaa myönteinen puolto kenelle tahansa 900 000 reserviläisen reserviläisryhmästä tulevalle reserviläiselle, jos hän on aktiivinen reserviläinen ja on perusteltua, että omaehtoisen aseharjoittelun omalla aseella on oltava mahdollista.

Esityksen mukaan Puolustusvoimat antaisi vastedes lausunnot reserviläiskiväärien lupahakemuksien käsittelyssä. Reserviupseeriliiton ja Reserviläisliiton mielestä EU:n direktiivi on tulkittu liian ahtaasti, eikä Suomi hyödynnä kaikkea direktiivin Suomelle sallimaa poikkeamaa reserviläisten isolla lippaalla varustettuihin itselataaviin kertatuliaseisiin eli käytännössä reserviläiskivääriin.

Mykkäsen mukaan väite ei pidä paikkaansa. – Jos jokaisella reserviläisellä on mahdollisuus hakea reserviläispoikkeusta pitkän lippaan mukaiseen puoliautomaattiaseseeseen, käytämme hyväksi reserviläispoikkeuksen direktiivissä paljon laajemmalla tavalla kuin monien virkamiesten mukaan olisi mahdollista, Mykkänen sanoo.

Hänen mukaansa vielä kuukausi sitten esitys oli huomattavasti suppeampi reserviläispoikkeuksen suhteen. – Minä olen nimenomaan ottanut vastuun ja riskin suhteessa Euroopan unioniin ja moniin, jotka katsovat aseturvallisuuden kannalta tiukemmin. Mahdollisuus pitää olla koko reservillä, ei pelkästään koulutusveloitetuilla, joita olisi alle 10 000. Ministeri Mykkänen kirjoittaa sekaannuksesta myös Verkkouutisten kirjoituksessaan. Siinä hän tuo esiin, että lakiluonnoksessa reservin rajauksena ei ole sodan ajan sijoitus vaan myös suunniteltu sijoitus riittää. Ministerin mukaan joukosta on suljettu pois vain henkilöt, jotka eivät eri syistä ole sijoituskelpoisia.

Mykkänen sanoo Uudelle Suomelle, että esityksessä on vielä paljon yksityiskohtia, joita hän haluaa täsmentää lausuntokierroksen jälkeen. Tällaisia ovat esimerkiksi lupien myöntämiseen liittyvät prosessit. – Reserviläispoikkeuksen kohdalla olemme toimineet koko reservin kannalta juuri niiden tarpeiden mukaan, joita reserviläisjärjestöt ovat esittäneet. Muissa yksityiskohdissa on varmasti noussut esiin asioita, joita on lausuntokierroksen jälkeen syytä täsmentää, Mykkänen sanoo.

Hämmennys 10 000 reserviläisaseesta: Miksi Suomi ei käytä koko poikkeustaan? – ”Pitääkö ne tuhota tai viedä poliisille” Heidi Huotilainen 7.5.2018 18:30

Reserviläisjärjestöissä ei olla tyytyväisiä perjantaina lausuntokierrokselle lähteneeseen esitysluonnokseen uudeksi ampuma-aseiksi. Reserviläisliiton puheenjohtajan Ilpo Pohjolan mukaan esitysluonnos sisältää monia pieniä asioita, joiden soveltaminen käytäntöön saattaa johtaa tulkintoihin, jotka hankaloittavat ampumaharrastusta ja sen kasvua. – Esityksen sisällä on monia epäselviä asioita, ja EU:n direktiivi on

tulkittu kovin ahtaasti. Esitysluonnoksessa ei ole käytetty kaikkea sitä liikkumavaraa, jonka direktiivi antaa, Pohjola sanoo Uudelle Suomelle.

Myös keravalainen kaupunginvaltuutettu Jouni Tirkkonen (ps.) totesi lauantaina Puheenvuoro-blogissaan, että esitys vaikeuttaa erityisesti reserviläiskiväärien hankintaa ja hallussapitoa. Hallituksen esitysluonnos ampuma-asetlain muuttamisesta lähti perjantaina lausuntokierrokselle. Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön EU:n ampuma-asedirektiivi ja estää vaarallisten aseiden ja niiden osien päätyminen väärin käsiin ilman, että hankaloitettaisiin reserviläistoimintaa tai muuta aseharrastamista Suomessa.

EU-direktiivi sallii Suomelle kansallisen poikkeaman reserviläisten isolla lippaalla varustettuihin itselataaviin kertatuliaseisiin eli käytännössä reserviläiskivääriin. Esitysluonnoksen mukaan käytännössä nykyisenkaltaisen reserviläiskivääriin voisi saada vain Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutukseen liittyen, kun henkilöllä on sijoitus Puolustusvoimien sodan ajan joukoissa, hänelle on kaavailtu sellaista tai muissa rajatuissa tapauksissa.

Suomen Reserviupseeriliiton puheenjohtajan Mikko Halkilahden mielestä esityksen suurin ongelma onkin reserviläispoikkeuksen määritelmä reserville. – Reserviläispoikkeuksen määritelmää ollaan rajoittamassa sodan ajan sijoitettuihin reserviläisiin, eikä koko reserviin, joka kansallisen turvallisuuden kannalta on tärkeä osa puolustusvoimia, Halkilahti sanoo Uudelle Suomelle. – Ennen esitystä käydyt keskustelut sisäministeriön kanssa olivat positiivisempia kuin nyt julkituotu esitys. Vielä viikko sitten kokouksessa oli puhe, että reserviläisyyden katsottaisiin tarkoittavan kaikkia 900 000 reserviläistä, ei vain niitä, joilla on sodan ajan sijoitus, Halkilahti sanoo Uudelle Suomelle. ”Vielä viikko sitten oli puhe, että reserviläisyyden katsottaisiin tarkoittavan kaikkia 900 000 reserviläistä, ei vain niitä, joilla on sodan ajan sijoitus”

Sodan ajan sijoitus on Reserviläisliiton mukaan vajaalla kolmannekselle reserviläisistä.

Lue myös sisäministeri Kai Mykkäsen vastaus: Asepöikeus kattaa sittenkin kaikki 900 000 reserviläistä

Puolustusministeri Jussi Niinistö (sin.) puolestaan totesi Puheenvuoro-blogissaan, että vain Suomi voi määrittellä sen, mikä on sen kansallinen etu puolustuksen suhteen.

Asedirektiiviin kuuluu myös Grandfathering-klausuuli, jonka mukaan ennen direktiivin voimaantuloa saadut aseluvat pysyvät voimassa. Reserviläisliitto huomauttaa, että ensimmäinen aselupa kuitenkin myönnetään Suomessa monesti määräaikaisena, ja jatkohakemuksen käsittelyyn sovellettaisiin vastedes uutta aselakia.

Pohjola arveli tiedotteessa, ettei moni nykyisistä luvanhaltijoista saisi jatkolupaa pitkällä lippaalla varustettuun reserviläiskivääriin. Uuden Suomen haastattelussa hän pohtii esimerkiksi sitä, kuinka käy vuosikymmeniä reservissä kouluttajina toimineiden henkilöiden aseluvulle näiden täyttäessä 60 vuotta, jonka jälkeen he eivät enää kuulu reserviin.

– Jos aseomistajalle ei myönnetä jatkolupaa, on hyvä kysymys, mitä aseelle sitten tapahtuu. Pitääkö se tuhota tai viedä poliisille, jos kukaan ei osta sitä? Voidaanko sellainen laki edes tehdä, jos ei tiedetä, miten se vaikuttaa? Pohjola sanoo Uudelle Suomelle.

Esitysluonnoksen mukaan poliisi on arvioinut, että Suomessa on nykyisin noin 8500 haltijalla noin 10 000 sellaista luvallista ampuma-asetta, joita EU-direktiivin mukainen siirtymä luvanvaraisesta B-luokasta kiellettyjen aseiden A-luokkaan koskee. Suomi saa myöntää kiellettyjä A-luokan aseita reserviläisille poikkeusluvallaan.

Reserviläisliitto on aiemmin arvioinut poliisin sähköisen aseluparekisterin perusteella, että suomalaisten hallussa olisi yli 21 000 reserviläiskivääriä, joiden lisäksi joitain satoja kivääreitä on Reserviläisliiton jäsenyhdistyksissä ja maakunnallisissa piireissä yhteisöluvilla. Arvioiden väliseen suureen eroon ei maanantaina saatu selvyyttä.

Aseiden todellinen määrä on liiton mukaan suurempi kuin arvioissa, koska 1990-luvulla myönnettyjä lupia ei ole viety kokonaan sähköiseen rekisteriin. Reserviläisliiton esittämä luku on perua vuodelta 2016, jolloin silloin vielä voimaan astumatonta EU-direktiiviä pohdittiin eduskunnassa.

Reserviläisliiton Pohjola kritisoi esitysluonnoksen monimutkaisuutta, joka jättää valtavasti tulkinnanvaraa. – Jo nykyään aseluvan saaminen vaihtelee eri puolilla Suomea poliisipiireissä. Esityksen myötä voisi tulla vielä isompia eroja. Laista tulee hyvin hankala toteuttaa, Pohjola sanoo.

Luonnoksen mukaan Puolustusvoimat antaisi vastedes lausunnot reserviläiskiväärien lupahakemuksien käsittelyssä. Reserviupseeriliitossa ollaankin huolissaan myös siitä, kuinka paljon puolustusvoimat pystyy käsittelemään hakemuksia ja paljonko se työllistää puolustushallinnon viranomaisia.